

Список використаних джерел:

1. Кримець Л. В. Збройні сили України як відкрита система: аксіологічні засади та інтерсуб'єктивний механізм реалізації. Вісник Національного університету оборони України¹ (71). 2023. Ст. 99-106.
2. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 № 1932-ХІІ / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1932-12>.
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР

Прогонюк Людмила Юріївна

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Прогонюк Сергій Сергійович

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
аспірант кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В СИСТЕМІ МІЖМУНІЦИПАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Особливість економічного, соціального, культурного середовища місцевих громад є основою, на якій необхідно розробляти плани розвитку держави в межах територіальних утворень. Напрямки децентралізації передбачають надання місцевим громадам більшої самостійності: розширення повноважень та рівня відповідальності власної територіальної громади. Усталені підходи до формування власного розвитку громад за рахунок виробничих потужностей та територіального розміщення поступово переформатовуються в сучасну парадигму модернізації регіональної політики, яка базується на інноваційності, мережевому управлінні, партнерських відносинах та об'єднаннях, що дозволяють розвивати інфраструктуру. В умовах дефіциту ресурсів раціональним рішенням для майбутнього розвитку територіальних утворень, налагодження ефективного державного управління та зростання конкурентних переваг місцевих територій є розширення процесу децентралізації та стимулювання міжтериторіального співробітництва.

Відомо, що Україна має доволі успішний досвід реалізації угод у сфері міжмуніципального співробітництва, але вказана практика є не досить широко розповсюдженою, враховуючи інституційну нерозвиненість цього способу взаємодії. Іншим чинником, як відмічає Круглов В.В. залишається недостатнє використання місцевими органами влади в територіальному розвитку моделей державно-приватного співробітництва [1, с. 223].

Міжмуніципальне співробітництво є відносинами між кількома органами базового рівня місцевого самоврядування, які перебувають у статусі юридичних осіб і мають певну політичну, юридичну та фінансову автономію [2,

с. 117]. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» [3] передбачає такі форми співробітництва між територіальними громадами, як делегування, реалізація спільних проєктів, спільне фінансування інфраструктурних об'єктів суб'єктами співробітництва підприємств, установ, організацій, що мають комунальну форму власності, створення суб'єктів співробітництва (спільних комунальних підприємств). Конституція України (ст.142) теж визначає можливості територіальних громад об'єднуватися для спільних проєктів або для спільного фінансування підприємств комунальної форми власності.

Основними характеристиками міжмуніципального співробітництва є [4]: наявність двох або більше органів місцевого самоврядування, які взаємодіють між собою; домовленість про спільні дії, залучення окремих ресурсів для отримання взаємної вигоди, яка була б недосяжною при самотійних діях; спільна діяльність, спрямована на одну або декілька галузей, що належать до встановленої компетенції органів місцевого самоврядування; витрати сторін (зусилля, фінансування), спільне використання ресурсів (персонал, земельні ділянки, обладнання, будівлі тощо); переваги для партнерів (забезпечення надання послуг, недоступних малим громадам, зменшення витрат при наданні послуг, підвищення якості послуг, покращення координації планування майбутнього розвитку); визначений строк співпраці, передбачений укладеним договором без зазначення дати закінчення; відсутність постійної передачі повноважень органів місцевого самоврядування зі збереженням опосередкованого контролю місцевих органів за рішеннями та послугами, що виникають у результаті співпраці.

За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні станом на 01.01.2023 на умовах ДПП укладено 193 договори, з яких реалізується 18 договорів (9 - концесійних договорів, 5 - договорів про спільну діяльність, 4 - інші договори), 162 договори не реалізується (116 - не виконується, 46 - розірвані / закінчився термін дії), 13 призупинені у зв'язку зі збройною агресією російської федерації.

Станом на 01.01.2019 р. шляхом ДПП в Україні укладено 189 проєктів [5]. Переважним чином проєкти ДПП реалізуються у сфері збирання, очищення та розподілу води, на відміну від тренду країн, що розвиваються (сфера виробництва електроенергії). Також актуальною залишається сфера виробництва та транспортування газу.

Співпраця держави у формі органів місцевого самоврядування (асоціацій на основі договорів про ГМК) та приватного бізнесу у сферах житлово-комунального господарства, агропромислового комплексу, інфраструктурних збільшенню сприятимуть соціально важливі проєкти, туризм і рекреація створить конкурентоспроможність підприємств, що входять до кластеру позитивний інвестиційний клімат та забезпечить подальше залучення інвесторів у проєкти ДПП.

Список використаних джерел:

1. Круглов В.В. Механізми державного регулювання розвитку державно-приватного партнерства в Україні : дис. ... д-ра наук з держ. управ.: 25.00.02 / Харків. регіон. інститут держ. управ. Харків, 2020. 479 с.
2. Розвиток міжмуніципального співробітництва: вітчизняний та зарубіжний досвід : посібник. / під ред. В. В. Толкованова. Київ : Крамар, 2011, 249 с.
3. Про співробітництво територіальних громад. Закон України від 17.06.2014. № 1508-VII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1508-18>
4. Демчишин В., Толкованов В. Про деякі аспекти розвитку міжмуніципального співробітництва як інноваційного інструменту в реалізації державної регіональної політики в Україні. Віче : журн. Верховної Ради України. 2010. № 24, грудень. URL: <http://veche.kiev.ua/journal/2326/>.
5. Стан здійснення ДПП в Україні <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk- &isSpecial=True&id=9fc90c5e-f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini>

Птахіна Ольга Миколаївна

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
Україна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри публічної служби та управління навчальними і соціальними закладами

СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Процес децентралізації влади є одним із пріоритетних напрямів адміністративної реформи в Україні і передбачає збільшення ролі регіональних органів державної влади та місцевого самоврядування в здійсненні економічних та структурних реформ. Стратегічним пріоритетом становлення України як соціально орієнтованої європейської держави є розвиток системи місцевого самоврядування, без реформування якої у напрямі децентралізації владних повноважень на місцях неможливо досягти гармонійного та зрівноваженого розвитку територіальних громад. Децентралізація відкриває значні перспективи для забезпечення спроможності місцевого самоврядування самостійно вирішувати питання місцевого життя, зокрема підвищення ролі громадян, їхнього впливу на процес прийняття і втілення рішень щодо забезпечення умов соціального та економічного розвитку суспільства [1, с. 125]. Важливою складовою децентралізації є те, що вона спирається на такі основні принципи, як: незалежність від форми державного устрою; чітке розмежування функцій і повноважень між різними рівнями управління; планомірний розвиток розгалуженої системи місцевого самоврядування; невтручання держави в суверенні права областей, регіонів (суверенітет народу); фінансова самодостатність органів місцевого самоврядування; фінансова допомога з боку